

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență :

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Burduh Victor și Craiu Nicolae,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpatul Bacurschii Dmitri și de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Bacurschii Dmitri Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în mun. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. xx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. prima instanță:*** 21.12.2017 – 28.12.2018;
- 2. instanța de apel:*** 23.01.2019 – 20.11.2019;
- 3. instanța de recurs:*** 27.05.2020 – 20.10.2020.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 28 decembrie 2018, a fost încetat procesul penal în privința lui Bacurschii Dmitrii învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 287 alin. (10) Cod contravențional.

Totodată s-a încetat procesul contravențional în baza art. 287 alin. (10) Cod contravențional, din motivul expirării termenului prescripției răspunderii contravenționale.

S-a încasat de la Bacurschii Dmitrii în beneficiul statului suma de 387 500 lei, ce constituie contravaloarea a 25 000 litri de alcool etilic.

A fost respinsă, ca fiind neîntemeiată solicitatarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului Bacurschii Dmitrii cheltuielile judiciare în mărime de 1853,16 lei.

2. Prin rechizitoriu Bacurschii Dmitrii a fost învinuit de aceea că „el în perioada anului 2015 împreună și prin înțelegere prealabilă cu Guzun Dumitru, Bzhelniuc Oleksandr, precum și cu alte persoane la moment nestabilite de organul de urmărire penală, acționând intenționat și urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor prin contrabandă, au elaborat și au pus în aplicare un plan infracțional de scoatere de pe teritoriul Republicii Moldova în Ucraina a alcoolului etilic în proporții deosebit de mari.

În aceeași perioadă, în vederea realizării intenției infracționale comune, Bacurschii Dmitrii, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Guzun Dumitru, Bzhelniuc Oleksandr, precum și cu alte persoane la moment nestabilite de organul de urmărire penală, a întreprins acțiuni de organizare a introducerii pe teritoriul Republicii Moldova a sării alimentare de la compania SRL „Renaissance Star” din România, unde aceasta urma a fi înlocuită cu alcool etilic la depozitul arendat din timp în or. Xxxxx, str. Xxxxx de către Bacurschii Dmitrii, cu transportarea ulterioară a alcoolului etilic în Ucraina.

Astfel, conform planului infracțional, la 04.07.2015, ora 16:50, Bzhelniuc Oleksandr, conducând camionul cu numerele de înmatriculare xxxxx, cu care transporta sare pentru alimentație umană de la compania SRL „Renaissance Star” cu sediul în or. Galați din România în adresa companiei SRL „Braytvey” cu sediul în or. Odessa din Ucraina, a intrat pe teritoriul Republicii Moldova în regim vamal de tranzit, în acest sens fiind perfectată declarația vamală de tranzit nr. xxxxx din 04.07.2015 și, deplasându-se în continuare a ajuns în or. Xxxxx, str. Xxxxx, la depozitul arendat de către Bacurschii Dmitri, unde ultimul împreună cu Guzun Dumitru și Bzhelniuc Oleksandr au organizat descărcarea sării și înlocuirea acesteia cu 25 recipiente a câte 1 000 litri de alcool etilic.

În scurt timp, la 05.07.2015, ora 01:20, șoferul Bzhelniuc Oleksandr, cu același mijloc de transport cu numerele de înmatriculare xxxxx, a părăsit teritoriul Republicii Moldova prin postul vamal Giurgiulești-Reni, prezentând organului vamal autohton documentele de însoțire a mărfii — sare destinată alimentației umane în adresa companiei ucrainene SRL „Braytvey”, fiind reținut de către colaboratorii serviciului grăniceri al Ucrainei, care au depistat în spațiul marfar al camionului 25 000 litri de alcool etilic, valoarea căruia constituie 387 500 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Bacurschii Dmitrii, în calitate de organizator a săvârșit contrabanda, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, tăinuindu-le de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, cu folosirea frauduloasă a documentelor vamale și prin nedeclarare în documentele vamale, acțiuni săvârșite de mai multe persoane, în

proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută de art. 42 alin. (3), art. 248 alin. (5) lit. b), d) din Codul penal.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Tâmpei Tatiana în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței.

3.1. În motivarea apelului avocatul a indicat că, instanța de fond eronat a dispus încasarea contravalorii alcoolului etilic în sumă de 387 500 lei din contul inculpatului (indiferent care inculpat), deoarece alcoolul etilic a fost confiscat deja de către autoritățile Republicii Ucraina, în punctul de trecere Giurgiulești-Reni, controlul vamal se efectuează în comun cu autoritățile vamale din Republica Moldova pe sensul de ieșire. Cu alte cuvinte, prima și ultima verificare vamală a avut loc în punctul de intrare a vămii Reni de pe teritoriul Ucrainei, iar din zona punctului vamal marfa nu a ieșit fiind depistată de autoritățile Ucrainene. Toată marfa ce figurează în dosar a fost depistată și confiscată de către organele fiscale a Republicii Ucraina. Alcoolul în volum de 25 000 litri nu a fost restituit și se cunoaște locul aflării. Prin urmare eronat s-a dispus repetat confiscarea specială și s-a dispus încasarea contravalorii alcoolului etilic.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 noiembrie 2019, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a statuat că, la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept, a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de către părți și just a făcut concluzia de a înceta procesul penal în privința lui Bacurschii Dmitrii, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 287 alin. (10) Cod contravențional.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a stabilit, că sentința a fost atacată de către apărătorul Tâmpei Tatiana în numele inculpatului doar în partea confiscării corpurilor delictive, autorul apelului fiind de acord cu încadrarea juridică dată de prima instanță faptei comise de Bacurschii Dmitrii. Mai mult, nici un alt participant la proces nu și-a exercitat dreptul de a ataca sentința cu apel, motiv pentru care instanța de apel se va expune asupra hotărârii doar în partea contestată, în ceea ce privește soarta corpurilor delictive și încasării sumei de 387 500 lei,

Cu referire la argumentele apărătorului precum că, sentința în cauză este una neîntemeiată și pasibilă casării în partea încasării contravalorii de la Barcurschii Dmitrii

a alcoolului etilic în mărime de 387 500 lei, instanța de apel a menționat că prima instanță a adoptat o soluție corectă și motivată, iar în corespundere cu jurisprudența și practica CtEDO, art. 6§1 din CtEDO, a preluat integral motivele din sentință (*Van de Hurk vs. Olanda*, 19.04.1994, pct. 61, *Albert vs. România* din 16.02.2010, pct. 37).

Totodată, instanța de apel a considerat întemeiate concluziile instanței de fond privind, că acțiunile inculpatului urmează să fie calificate în baza alin. (10) art. 287 Cod contravențional, și procesul penal în privința acestuia a fost încetat, din următoarele considerente.

Instanța de apel a menționat că, conform Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, la art. 248 Cod penal, au fost operate modificări și completări conform cărora la aliniatul (5), în dispoziție textul „*mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții deosebit de mari*” se substituie cu textul „*bunurilor valoarea cărora depășește 200 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei*”.

Până la operarea modificărilor și completărilor prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, alin. (5) lit. d), art. 248 Cod penal, avea următorul conținut - „*Trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții deosebit de mari, eludându-se control vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei.*”

Respectiv după operarea modificărilor și completărilor prin Legea respectivă, alin. (5) art. 248 Cod penal, are următorul conținut - acțiunile prevăzute la alin. (1), (2), (3) sau (4), săvârșite: b) de două sau mai multe persoane; d) în valoarea sumei drepturilor de import care depășește 200 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Din cele din urmă a rezultat, că pentru realizarea laturii obiective a infracțiunii de contrabandă, prevăzută la alin. (5) art. 248 Cod penal, valoarea bunurilor trecute în mod fraudulos peste frontiera vamală a Republicii Moldova, urmează să depășească 200 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Or, numai cu respectarea acestei condiții, acțiunile persoanei pot fi considerate drept contrabandă, în sensul normei penale prevăzute în art. 248 Cod penal.

Astfel, reieșind din valoarea în vamă totală a alcoolului etilic este de 387 500 lei.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 974 din 04.12.2014 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, s-a aprobat cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, în mărime de 4500 lei, pentru

utilizare în modul stabilit de legislație. Respectiv, suma de 387 500 lei nu depășește suma de 900 000 lei, și din cele din urmă a rezultat că nu a fost îndeplinită latura obiectivă a infracțiunii de contrabandă, prevăzută la art. 248 alin. (5) Cod penal, iar acțiunile inculpatului Bacurschii Dmitrii reprezintă elementele constitutive ale contravenției prevăzute de alin. (10) art. 287 Cod contravențional.

Deși la momentul comiterii faptei prejudiciabile, acțiunile inculpatului Bacurschii Dmitrii reprezentau infracțiunea de contrabandă, în urma modificărilor și completărilor operate la art. 248 Cod penal, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, fapta săvârșită de inculpatul Bacurschii Dmitrii nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de contrabandă, ci întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de alin. (10) art. 287 Cod contravențional, conform indicilor - *trecerea mărfurilor, obiectelor peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin declarare neautentică în documentele vamale, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune de contrabandă sau o altă infracțiune*.

Respectiv, chiar și în cazul în care, acțiunile inculpatului Bacurschii Dmitrii în momentul comiterii faptei prejudiciabile constituiau infracțiune de contrabandă, modificările introduse prin Legea sus menționată, urmează să fie raportate la prevederile alin. (1) art. 10 Cod penal, și urmează să fie aplicate cu efect retroactiv.

Totodată, instanța de apel a considerat că instanța de fond corect a încetat procesul contravențional, în privința inculpatului Bacurschii Dmitrii.

Or, potrivit art. 461 Cod contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 și 445, instanța încetează procesul contravențional.

În conformitate cu alin. (1), lit. b), art. 441 Cod contravențional, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care: b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art. 20-31.

Conform alin. (2) art. 30 Cod contravențional, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an.

Astfel, instanța de apel a constatat cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional, și a menționat că, prima instanță s-a expus asupra termenului prescripției tragerii la răspundere contravențională, or, fapta contravențională a fost comisă pe data de 04 și 05 iulie 2015, iar hotărârea instanței de judecată a fost pronunțată la 28 decembrie 2018, adică la expirarea termenului prevăzut de norma art. 30 alin. (2) Cod contravențional din momentul comiterii contravenției, ceea ce înlătură posibilitatea tragerii inculpatului la răspundere contravențională și generează încetarea procesului contravențional.

Instanța de apel analizând constatările primei instanțe, în partea necesității încasării în folosul statului a contravalorii bunurilor utilizate pentru săvârșirea contravenției, a reținut că acestea sunt legale și întemeiate, în particular, s-a constatat că prima instanță s-a pronunțat motivat asupra chestiunii pe care apelantul o critică, conducându-se de prevederile legale pertinente.

Instanța de apel a reținut că din conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 05.07.2015, efectuat de către autoritățile competente ale Ucrainei, la punctul de trecere „Reni-Giurgiulești” (auto) din regiunea Odessa, or. Reni, str. Prieteniei Popoarelor, 20, precum și în unitatea de transport cu numerele de înmatriculare xxxxx, care se afla pe teritoriul respectiv, în remorca unității de transport au fost depistate 25 vase a câte 1 000 litri fiecare, umplute cu lichid, a rezultat că în urma inspecției date au fost confiscate și anexate la procesul verbal. Prin procesul de inspecție a fost stabilit că, în remorcă, în două rânduri se află vase cu lichid transparent, cu un miros înțepător, specific, asemănător cu alcoolul.

Instanța de apel a remarcat, că potrivit jurisprudenței naționale, mărfurile și obiectele care constituie obiectul contrabandei, precum și mijloacele de transport și alte mijloace destinate, folosite pentru transportarea sau tănuirea acestora și recunoscute drept instrumente ale infracțiunii, fiind corpuri delict, potrivit art. 431 alin. (4¹) Cod contravențional, la examinarea cauzelor contravenționale prevăzute la art. 287 alin. (8), (10), (11) și (14), agentul constatator al Serviciului Vamal hotărăsc asupra corpurilor delict potrivit art. 439⁷ din prezentul cod și prevederilor art. 162 din Codul de procedură penală, care se aplică în modul corespunzător în procesul contravențional; (4²) în cazul imposibilității aplicării alin. (4¹) din prezentul articol în partea ce ține de art. 287 alin. (8), (10), (11) și (14), agentul constatator al Serviciului Vamal confiscă contravaloarea corpului delict stabilită de către organul vamal. Iar potrivit art. 439⁷ alin. (1) Cod contravențional, confiscarea specială constă în trecerea forțată și gratuită în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin. (2) în cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora.

În conformitate cu art. 431 alin. (4) Cod contravențional, la judecarea cauzei contravenționale, instanța hotărăște asupra corpurilor delict potrivit art. 106 Cod penal și ale art. 162 Cod de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător în procesul contravențional.

Prin urmare, instanța de apel a atestat că, prima instanță întemeiat a dispus aplicarea confiscării speciale a corpurilor delict - 2234 saci cu sare a câte 25 kg fiecare fără acte de proveniență, 657 saci cu ipson fără acte de proveniență, 44 de recipiente din plastic cu carcas metalic cu volumul 1000 litri fiecare, două furtuni electrice și două etichete ce erau aplicate pe sacii cu sare unde exportator figurează compania S.R.L.

„Renaissance Star” și S.R.L. „Braytvey” Ucraina, ce se află la păstrare în camera de corpuri delictive a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal, trecându-le forțat și gratuit în proprietatea statului.

În conformitate cu prevederile capitolului VII al cărții a doua, instanța de judecată, adoptând soluția asupra cauzei contravenționale, întemeiat s-a pronunțat și asupra necesității încasării contravalorii a 25 000 litri de alcool etilic, conducându-se de prevederile art. 462 alin. (6) lit. a) Cod contravențional.

În consecință, instanța de apel a conchis că instanța de fond întemeiat a considerat necesar a dispune încasarea din contul inculpatului a contravalorii a 25 000 litri de alcool etilic, care au fost evaluate la suma totală de 387 500 lei.

La caz, instanța de fond a motivat necesitatea încasării contravalorii alcoolului etilic transportat ilegal de Bacurschii Dmitrii și alții peste frontiera vamală a Republicii Moldova, fiind ulterior reținut de către autoritățile Ucrainei, dat fiind că alcoolul etilic a fost confiscat de autoritățile ucrainene, iar pe cauzele penale examinate în privința celorlalți 2 inculpați instanțele de judecată nu s-au expus asupra corpurilor delictive.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului, care a indicat temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și a solicitat casarea parțială a hotărârilor judecătorești, în partea confiscării contravalorii alcoolului etilic din contul inculpatului, ca fiind ilegală.

În argumentarea recursului, recurentul invocă următoarele:

- instanța de apel, cât și cea de fond, au dispus încasarea contravalorii a 25 000 litri de alcool în sumă de 387 500 lei din contul inculpatului știind cu certitudine că 25 000 litri de alcool se află la Serviciul Fiscal al Ucrainei. Mai mult ca atât, în rechizitoriu nu sunt indicate ca corpuri delictive 25 000 litri de alcool, în lista probelor atașată rechizitoriului este mențiunea că corpuri delictive Nu sunt, deoarece nici nu a fost recunoscut ca corp delict și nici nu există la materialele dosarului un proces-verbal de recunoaștere în calitate de corp delict.

Din acest considerent nici nu s-a solicitat în instanța de fond cercetarea corpurilor delictive, iar la pronunțarea sentinței, prin surprindere pentru inculpat, instanța a dispus încasarea a contravalorii a 25 000 litri de alcool în sumă de 387 500 lei de la inculpatul Bacurschi Dmitrii;

- la fila 15 a deciziei totuși instanța de apel face o remarcă și constată că alcoolul etilic a fost reținut de autoritățile Ucraniene.

Circumstanțele cu privire la locul aflării bunurilor, care de fapt au fost deja confiscate de către autoritățile ucrainesti reiese din următoarele probe: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 05.07.2015, efectuat de către autoritățile competente ale

Ucrainei, la punctul de trecere „Reni-Giurgiulești” (auto) din Odessa precum și în unitatea de transport cu numerele de înmatriculare DAF FT 95 cu n/î BH1028ET, care se afla pe teritoriul respectiv. Astfel, în remorca unității de transport au fost depistate 25 vase a câte 1 000 litri fiecare, umplute cu lichid; raportul de expertiză nr. 990/16 din 18.09.2015 și traducerea, întocmit de către ÎS „Institutul Științific și de Cercetare al medicinei transporturilor din Ucraina” din cadrul Ministerului Ocrotirii Sănătății al Ucrainei, prin care se constată că în cele 25 vase a câte 1 000 litri fiecare, care potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului din 05.07.2015, efectuat de către autoritățile competente ale Ucrainei, la punctul de trecere „Reni-Giurgiulești” (auto) din regiunea Odesa, au fost depistate în remorca unității de transport cu numerele de înmatriculare xxxxx, anul fabricației 2002, reprezintă alcool etilic rectificat;

- este o neconcordanță între circumstanțele cauzei unde la materialele dosarului sunt procese-verbale de cercetare la fața locului, de ridicare a acestor bunuri și tot instanța de apel mai departe la fila 15 a propriei decizii indică că sunt ridicate și confiscate de instanțele ucrainene, dar este de acord cu soluția instanței de fond.

6. Pe marginea recursului declarat de către inculpat și avocatul acestuia, Tampei Tatiana a depus referință procurorul, prin care solicită respingerea recursului ca inadmisibil, deoarece reieșind din circumstanțele cauzei s-a constatat că reîncadrarea acțiunilor în baza art. 287 alin. (10) Cod contravențional este una corectă, și nu au fost stabilite careva circumstanțe ce ar permite neaplicarea față de inculpat a prevederilor art. 106 Cod penal.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, pentru considerentele expuse în continuare.

În drept, soluția instanței de recurs se fundamentează pe prevederilor stipulate de legiuitor în dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare, în partea în care eroarea admisă nu poate fi corectată de instanța de recurs la această etapă a procedurilor.

Astfel, potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate de titularul acestuia. Or, rațiunea și finalitatea exercitării acestei căii de atac constă în înlăturarea erorilor admise de instanțele ierarhic inferioare la etapele precedente de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Colegiul penal lărgit, verificând criticele recurentului, în raport cu actele cauzei, constată că acestea sunt întemeiate și urmează a fi admise, întrucât instanța, judecând apelul, nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție vădit nemotivată în partea dispunerii confiscării speciale, prin ce a admis eroarea de drept prescrisă de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Este evident că decizia Curții de Apel Chișinău nu cuprinde relevarea considerentelor, precum și a temeiurilor de fapt și de drept, care au fundamentat concluzia despre necesitatea aplicării confiscării speciale și dispunerea încasării în mod solidar de la contravenient a sumei de 387 500 lei, ce constituie contravaloarea a 25 000 litri de alcool etilic, în beneficiul statului.

În principiu, lipsa unei motivări adecvate cerințelor legii într-o hotărâre judecătorească afectează grav respectarea garanțiilor procedurale a părților la un proces echitabil. În același timp se precizează că, obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

În lumina considerentelor expuse și ținând seama de esența erorilor avansate de recurent, Colegiul reiterează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept adică odată exercitat produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, instanța având posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor acumulate în dosar. În speța dată, instanța de apel nu a dat răspuns la toate capetele de cerere din apelul avocatului inculpatului, Tampei Tatiana și nu a înlăturat carențele existente în lucrul judecat de prima instanță, prin acestea nerezolvând fondul apelului declarat de partea apărării, după cum corect a remarcat și avocatul Tampei T. în cererea de recurs.

Pentru a statua asupra acestei concluzii, Colegiul, în principal, a rezultat din următoarele.

Colegiul penal lărgit constant menționează că, prima instanță, fiind investită cu soluționarea fondului cauzei, prin sentință a încetat procesul penal în privința lui Bacurschii Dmitrii învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 287 alin. (10) Cod contravențional. Totodată, dispunând încasarea de la Bacurschii Dmitrii în beneficiul statului suma de 387 500 lei, ce constituie contravaloarea a 25 000 litri de alcool etilic.

Instanța de apel menținând sentința a statuat că „Instanța de apel analizând constatările primei instanțe, în partea necesității încasării în folosul statului a contravalorii bunurilor utilizate pentru săvârșirea contravenției, reține că acestea sunt legale și întemeiate, în particular, s-a constatat că prima instanță s-a pronunțat motivat asupra chestiunii pe care apelantul o critică, conducându-se de prevederile legale pertinente.” (f.d. 34 verso, vol. VIII).

Ca ulterior să menționeze că „Instanța de apel reține că din conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 05.07.2015, efectuat de către autoritățile competente ale Ucrainei, la punctul de trecere „Reni-Giurgiulești” (auto) din regiunea Odessa, or. Reni, str. Prieteniei Popoarelor, 20, precum și în unitatea de transport cu numerele de înmatriculare xxxxx, care se afla pe teritoriul respectiv, în remorca unității de transport au fost depistate 25 vase a câte 1 000 litri fiecare, umplute cu lichid (vol. V, f.d. 187-206), rezultă că în urma inspecției date au fost confiscate și anexate la procesul-verbal. Prin procesul de inspecție a fost stabilit că, în remorcă, în două rânduri se află vase cu lichid transparent, cu un miros înțepător, specifi, asemănător cu alcoolul.” (f.d. 34 verso, vol. VIII).

Astfel, Colegiul constată că, atât instanța de fond, cât și instanța de apel au dispus încasarea contravalorii a 25 000 litri de alcool în sumă de 387 500 lei din contul inculpatului știind cu certitudine că bunurile au fost confiscate de autoritatea competentă din Ucraina.

Reținând cele menționate supra, în coraport cu prevederile art. 106 alin. (1) Cod penal, potrivit cărora „confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor (inclusiv a valorilor valutare) utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni. În cazul în care bunurile utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni, nu mai există sau nu se mai găsesc, se confiscă contravaloarea acestora”, și analizând partea descriptivă a hotărârilor judecătorești, în prezenta cauză, Colegiul penal lărgit constată o interpretare vădit distorsionată de către instanțele de fond a dispozițiilor legale din art. 106 Cod penal.

Or, simplul fapt că instanța de apel a menționat și citat articolul respectiv nu reprezintă o motivare în corespundere cu rigorile art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului.

Obligația instanței de a motiva sentința, constă în necesitatea de stabilire a adevărului, iar judecătorul să-și formeze convingerea asupra acestui adevăr și că realitatea este conformă convingerilor sale. Totodată obligația motivării este o garanție pentru părți în primul rând, precum și pentru alte persoane care pot cunoaște motivele pentru care judecătorul a pronunțat sentința respectivă. Motivarea este importantă pentru părți în cazul exercitării dreptului de atac a sentinței precum și pentru instanțele superioare, care să o poată verifica din punctul de vedere al legalității și temeiniciei acesteia.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, nemotivarea clară și concisă a soluției pronunțate de către instanța de apel reprezintă prin sine neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel, ce se consideră eroare de drept și este temei pentru recurs.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel la judecarea apelului a comis erori de drept, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar.

De asemenea, instanțele fond au supus confiscării speciale, în conformitate cu prevederile art. 106 Cod penal, inclusiv următoarele corpuri delictive: 2234 saci cu sare a câte 25 kg fiecare fără acte de proveniență, 657 saci cu ipson fără acte de proveniență, 44 de recipiente din plastic cu carcas metalic cu volumul 1000 litri fiecare, două furtuni electrice și două etichete ce erau aplicate pe sacii cu sare unde exportator figurează compania SRL „Renaissance Star” și SRL „Braytvey”, care se află la păstrare în camera de corpuri delictive a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal, trecându-le forțat și gratuit în proprietatea statului.

Reținând cele menționate supra precum că, *confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor (inclusiv a valorilor valutare) utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni*, Colegiul consideră că instanțele de fond în mod eronat au supus confiscării bunurile materiale menționate, or prin învinuire este stabilit clar că inculpatul a trecut prin contrabandă doar alcool etilic în cantitate de 25 000 litri.

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit consideră că erorile semnalate supra, nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza în fond, substituind instanța care a judecat apelul declarat de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului cu încălcarea prevederilor legii penale și celei procesual-penale. Din atare considerente, încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa *ad integrum* decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, pentru a fi adoptată o soluție corectă, legală și întemeiată.

De altfel, urmează de reamintit că, printre garanțiile unui proces echitabil, reglementat de art. 6 din Convenția Europeană, se enumeră și faptul că orice persoană trebuie să fie judecată în mod echitabil de un tribunal independent și imparțial, vizavi de temeinicia oricărei acuzații îndreptate împotriva sa, ceea ce urmează a fi realizat și în prezenta cauză, fiind, totodată, respectate drepturile inculpaților garantate atât de

Constituția Republicii Moldova, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cât și de Codul de procedură penală.

Acestea fiind menționate, Colegiul expune că instanța de apel, rejudecând această cauză urmează să supună unei analize minuțioase toate circumstanțele de fapt și de drept legate de chestiunile expuse în partea descriptivă a acestei decizii, să pătrundă în esență, formulând concluzii coerente, corecte și întemeiate cu privire la soluția ce urmează a fi adoptată în final.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie și nemijlocit de motivele casării acesteia, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către inculpatul Bacurschi Dmitri și de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui **Bacurschi Dmitri Xxxxx**, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Pronunțată integral la **17 noiembrie 2020**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana

Burduh Victor

Craiu Nicolae